



Demomoment op proeftuin 'Aardbeien en houtig kleinfruit'

# Mechanische onkruidbestrijding wordt steeds belangrijker

In de fruitteelt is er een duidelijke verschuiving van chemische naar alternatieve, mechanische onkruidbestrijding. Pefruit, dat alternatieve technieken om onkruid te bestrijden onderzoekt met de steun van de provincie Limburg, organiseerde in dit kader een demomoment rond alternatieven in pit- en steenfruit, houtig kleinfruit en wijnbouw. Meer dan 250 geïnteresseerden zagen machines zoals vingerwieders, litsen- en robotmaaiers van 14 constructeurs aan het werk in de proefpercelen.

Jan Van Bavel

Aangezien we sommige chemische onkruidbestrijdingsmiddelen niet meer mogen gebruiken, is het aangewezen om waar mogelijk over te stappen naar mechanische onkruidbestrijding (MOB). Allerlei machines – van constructeurs zoals Boisselet, Clemens Technologies, Fischer, Ilmer, Induma en Perfect – met nieuwe technologieën passeerden

de revue tijdens de demo's: schoffelmachines met een mes dat terugklapt tussen de bomen, vingerwieders en rolhakken die de grond meteen verkruimelen ... Voor hardfruit en wijnbouw zijn er al vrij veel machines ter beschikking, voor zachtfruit ligt dit nog iets moeilijker. Onkruid beheersen kan ook door afdekmaterialen te gebruiken, bijvoorbeeld

een permanente worteldoek onder je planten. "Die houdt de onkruiden wel tegen, maar in de winter zullen er zich woelmuizen onder nestelen", zegt Miet Boonen, coördinator van de proeftuin 'Aardbeien en houtig kleinfruit'. "We demonstreerden een niet-permanente worteldoek. Er wordt een machine ontwikkeld die de worteldoek aflegt en achteraf weer gemakkelijk kan oprollen."



### Subsidie mogelijk

Als je geen chemische onkruidbestrijdingsmiddelen gebruikt, kan dat een positief effect hebben op de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater en op de biodiversiteit van het perceel en zijn omgeving. Bij gewassen in de rij kan je gemakkelijk MOB toepassen, bijvoorbeeld met een wiede- of vingereg of een schoffelmachine. Wie hierin investeert, kan rekenen op een jaarlijkse subsidie van 260 euro/ha. Hilde Morren, voorlichter Fruit bij het departement Landbouw en Visserij, overliep de voorwaarden: "Je moet vijf opeenvolgende jaren een MOB toepassen op je velden, op minstens 0,5 ha. Tijdens de hoofdteelt mag je geen herbiciden of bodemontsmettingsmiddelen gebruiken. Verder moet je ook kunnen aantonen dat je met een aangekochte machine of via een loonwerker MOB hebt toegepast op de zwarte strook rond de bomen. In een teeltfiche moet je de toegepaste onkruidbeheersingstechnieken beschrijven. Belangrijk is dat je de percelen in gebruik hebt van 21 april tot 31 december. Tot slot moet je elk jaar je betalingsaanvraag indienen door per perceel de code MOB aan te geven." Je vraagt de subsidie aan in twee stappen. Van 1 oktober tot 30 november kun je de verbintenis aanvraag indienen. Uiterlijk op 31 december verneem je of die mogelijk is. Na de goedkeuring moet je een jaarlijkse betaling aanvragen via je verzamelaanvraag. Je kunt deze subsidie combineren met steun voor de verwarringstechniek in de fruitteelt, enkele beheerovereenkomsten van de VLM, de aanplantsubsidie voor boslandbouwsystemen, betalingsrechten en vergoening.

### Praktijkervaring

Tijdens een panelgesprek deelden drie telers hun praktijkervaring met mechanische onkruidbestrijding. Yvan Verhemeldonck uit Halen schakelde iets meer dan 10 jaar geleden over naar de bioteelt van appels en peren.

Hij startte met een Ladurner als basis-toestel. "Bij de eerste behandeling, als de grond nog vrij vast ligt, is de snelheid beperkt tot 2,5 km/u. Nadien gaat het sneller. In totaal behandel ik zo'n 10 à 12 keer per jaar met de schoffelmachine en de nestelmaaier", zegt Yvan. "Denk bij de aankoop goed na of je de machine voor- of achteraan zult hangen. Alle toestellen die wij gebruiken, hangen vooraan. Om in de winter onkruidvrij te zijn, kocht ik vorig jaar een Speedo, waarmee je de grond lichtjes kunt aanaarden. Zo zijn alle staande onkruiden afgedekt en kunnen de bladeren sneller vergaan, zodat er tegelijkertijd een eerste en belangrijke preventieve schurftbehandeling plaatsvindt. Met mechanische onkruidbestrijding maak je je bodemkwaliteit veel beter."

Bart Van Parijs uit Oeselgem teelt biologisch kleinfruit. Hij startte met een horizontale rotorschoffel, maar schakelde over naar een klepelmaaier van Herbanet: "Ik werk altijd eenzijdig, zonder cabine, om een beter zicht te hebben op de rijen. Extensieve teelten zoals vlier- en blauwbes behandel ik maximaal twee keer per jaar. Intensieve teelten dek ik zo veel mogelijk af met een antiworteldoek, nadat we de

mulch aangebracht hebben. Na de eerste vorst rollen we al de doeken op om het bodemleven weer op niveau te krijgen en woelmuizen weg te houden." Gangbare teler Stijn Avermaete uit Tienen schakelde vorig jaar over naar MOB en ziet heel wat voordelen, zoals veel minder bloedluizen. Hij schoffelt met een machine van Clemens en laat het onkruid in het voorjaar staan: "De schoffel gaat altijd mee in combinatie met een andere machine. Een nieuwe machine moet sterk genoeg zijn voor de grond die je ermee wilt bewerken en je moet ze zo flexibel mogelijk kunnen inzetten." Denk bij de aankoop van een machine dus na over de werkingsdiepte en -snelheid, de breedte van de strook die je kunt behandelen, het onderhoud ... ■

 [www.vlaanderen.be/landbouw/agromilieumaatregelen](http://www.vlaanderen.be/landbouw/agromilieumaatregelen)

**Met mechanische onkruidbestrijding verbeter je de bodemkwaliteit.**



Tijdens een panelgesprek deelden Hilde Morren (links, voorlichter Fruit bij het departement Landbouw en Visserij) en fruittelers Yvan Verhemeldonck, Bart Van Parijs en Stijn Avermaete hun ervaring met mechanische onkruidbestrijding.